

Organisasjonsnummer: 874601012
Foretaksnavn: Bergen kommune - Bymiljøetaten
Navn: Lars Ove Kvalbein
Kontonummer: 52100539187
Adresse: Postboks 7700
Postnr.: 5020 Bergen
Mobiltelefon: 93044559
E-post: lars.kvalbein@bergen.kommune.no

Mottaker: Miljødirektoratet
Kopimottaker: Fylkesmannen i Hordaland

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S0514C

Mobilpunkter i Bergen - fase 2

Type tiltak: Klimavennlig transport - gjennomføring av tiltak

Beskriv tiltaket, med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Mobilpunkter er et nytt konsept som Bergen kommune er i ferd med å teste ut på ulike steder i byen. Et mobilpunkt er et sted hvor en samler tilrettelegging for ulike typer miljøvennlige transportformer og gjør dem synlige og tilgjengelige for innbyggerne. Et mobilpunkt er et sted hvor det er enkelt å bytte mellom transportmidler, f.eks. sykkel til bildelingsbil, kollektiv til bysykkel, privat elbil til buss, osv.

I Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er delemobilitet et viktig tema. For transport skal byen først og fremst legge til rette for gange, sykkel, kollektiv og ulike former for delemobilitet. Dette er helt nødvendig for å nå målene om lavere utslipp og å frigjøre areal til bedre bymiljø.

Når det blir lagt ulike former for avgifter og restriksjoner på privatbiler og bruken av disse, er det viktig at det finnes gode, integrerte transportalternativer tilgjengelig. Ved hjelp av deleordninger for biler kan alle som bor i byen ha tilgang på bil når en trenger det. Vanlige privateide biler står stille i gjennomsnitt 95 prosent av tiden. Hver bildelingsbil erstatter i gjennomsnitt om lag 10 privateide biler, og gir også store økonomiske besparelser for medlemmene. Bergen kommune ønsker å legge til rette for at flest mulig av bilene i bildelingsordningene kan være elbiler.

I prosjektet Mobilpunkter i Bergen - fase 2 vil kommunen etablere Mobilpunkter på 4 nye steder på Sydnes og Nordnes i samband med Graveklubben sitt prosjekt med å etablere bossnett og fornye annen infrastruktur (strøm, vann, avløp, kommunikasjon) under bakken. I tillegg til løsninger for lading av elbiler inneholder mobilpunktene åpen sykkelparkering og trygg sykkelparkering i sykkelhangarer med tilgang for beboere - alt knyttet til bossnedkastene som beboerne må bruke regelmessig.

Nordnes og Sydnes er etablerte urbane områder med hovedvekt på boliger, men også innslag av butikker og kontorer. Innbyggerne har hatt flere framstøt for å endre bruken av gatene i området, øke trafiksikkerheten og legge til rette for et grønnere liv med færre biler. Etterspørselen etter lademuligheter for elbiler i området er stor og har vært tema i media flere ganger.

- 1) Tollbodallmenningen: Hovedvekt på ladetilbud med 12-14 plasser, til private og delte elbiler. Kobling mot busstilbud og bysykkelstasjon.
- 2) Sydneshaugen: Mobilpunkt med reserverte plasser og lading for bildeling (12), private elbiler, (4) sykkelparkering, sykkelhangarer
- 3) Holbergsallmenningen / Klosteret: Inntil 26 ladeplasser, noe for bildeling, sykkelparkering, 12 rene bildelingsplasser, bysykler.
- 4) Ytre Strandgaten: 5 plasser til lading / bildeling, sykkelhangarer.

Hvordan vil tiltaket gi reduksjon i klimagassutslippene?

Tiltaket vil gi både direkte og indirekte reduksjoner i klimagassutslipp. Direkte ved at fossilt drevne biler i bildelingsordninger blir erstattet av elbiler. Hver av disse erstatter i gjennomsnitt 10 privateide biler (TØI, Shaheen, mfl.), og undersøkelser fra store bildelingsordninger i Europa viser at medlemmer i bildelingsordninger kjører om lag 25% mindre bil enn resten av befolkningen og øker bruken av gange, sykkel, og kollektivtransport tilsvarende. Et anslag for reduksjon av klimagassutslipp kan da være: Hvis 9 av de ti privateide bilene hver bildelingsbil erstatter er fossilbiler med et klimautslipp på 2 tonn CO₂ årlig, og vi her legger til rette for 16 elbiler i bildeling, vil vi få årlige reduserte klimautslipp på 288 tonn.

I tillegg kommer effektene av bedre sykkeltilrettelegging og ladetilbud for alle elbiler, som gir muligheter for å erstatte privateide fossilbiler med elbiler i urbane områder hvor det er vanskelig å etablere ladepunkter på egen tomt. 20 ladeplasser vil kunne betjene minst 60 elbiler og gi utslippsreduksjoner på ytterligere minst 120 tonn.

Hvilke virkninger, i tillegg til reduksjon i klimagassutslipp, vil tiltaket ha?

God tilgang på bildeling i et område med kort vei til sentrum vil føre til mindre behov for å eie egen bil for befolkningen og virksomheter i området. Dette vil frigjøre plass og lette presset på parkering i området.

Det vil også utfylle tilbudet av miljøvennlig mobilitet for befolkning og virksomheter i området. Gir muligheter for dyrking i byen (sterkt etterspurt på Nordnes og Sydnes), og bedre plass til gående og syklende.

Redusert biltrafikk fører også til tryggere veier og mindre støy i et boligområde i en tett by.

Det er et mål at tiltakene som får støtte skal ha spredningspotensial og overføringsverdi til andre fagområder eller kommuner, og være nyskapende ved å prøve ut nye løsninger. Hvordan kan tiltaket bidra til noe av dette?

Mobilpunkter er et relativt nytt konsept for Bergen, inspirert av tilsvarende konsepter fra storbyer i Europa. Gjennom Interreg-prosjektet Share North (2016-19) om delemobilitet, har vi kontakt med flere andre byer i Europa (Bremen, Gent, Kortrijk, Delft, Helsingborg, Edinburgh, Leeds) og utveksler erfaringer med disse. I tillegg deltar vi i to ulike faglige storbynettverk med Oslo, Trondheim og Stavanger, hvor slike løsninger for mobilitet er viktige tema. Konseptet har vekt stor interesse når det er blitt presentert i ulike sammenhenger, og løftes nå fram i andre norske storbyer. Vi har delt aktivt av våre erfaringer og konkrete løsninger /ordninger for mobilpunkter og for tildeling av bildelingsplasser på offentlig vei, som er helt nytt i Norge.

Tiltaket vil medføre endringer i aktivitet eller utslipp. I den grad det er mulig å tallfeste effekten av tiltaket bør det foretas registreringer eller tellinger før og etter tiltaket er gjennomført. Hvilke registreringer eller tellinger kan gjennomføres for å fange opp effekten av tiltaket?

- 1) Innsamling av relevante bakgrunnsdata for området Nordnes og Sydnes (demografi, bilhold, husholdninger, virksomheter, parkeringsdekning, etc.)
- 2) Spesifikke variabler før tiltaket som bildelingsmedlemmer, bildelingsbiler i området, ladepunkter, elbiler, sykling, etc.

3) Målinger etter tiltaket - f.eks etter tre måneder og etter ett år. Erfaringsmessig tar omstilling av mobilitetsvaner noe tid. Interessant å måle de spesifikke variablene fra punkt 2), samt endringer i bilhold. Ladeløsningene vil kunne gi interessant statistikk på bruksmønster, kWh energi levert til lading, som igjen kan gi gode estimat for hvor mye fossilt drivstoff som er fortrent og dermed sparte klimautslipp.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Prosjektet støtter opp under mål T5 i Grønn strategi - Bergen skal fremme delt mobilitet, og T6, Bergen skal ha god tilgang til fornybare drivstoff. Grønn strategi - Klima- og energihandlingsplan for Bergen er vedtatt i Bystyret i september 2016.

Prosjektet er også forankret i Sykkelstrategi for Bergen.

Gjennomføring

Hvem skal eie og vedlikeholde tiltaket når tiltaket er gjennomført?

Bergen kommune eier og vedlikeholder tiltaket, og ulike bildelingsaktører leier plasser for sine biler. Elbiler bruker ladeplassene og betaler for ladetid med egen app. Bymiljøetaten vil stå for drift og vedlikehold. En vil etablere modeller for samarbeid med borettslag, velforeninger etc om driften av sykkelhangarene.

Hva er forventede driftsoppgaver og årlige driftsutgifter?

1) Snørydding, salting/strøing, kosting: kr 50 000

2) Strøm til lading: kr 50 000

3) Styring og tilgangskontroll for ladere: kr 5 000

4) Service ladere og sykkelparkering: 10 000

Til sammen anslagsvis kr 115 000 pr år for opp til 50 plasser for lading / bildeling, samt 50 sykkelparkeringsplasser.

Bymiljøetaten vil stå for drift og vedlikehold av tiltaket. En vil kreve leie for plassene til bildeling og betaling for lading, som på sikt kan bidra til å dekke drift og vedlikehold.

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Mobilpunktene er under prosjektering, og gravearbeidene starter i februar 2018. Gravingen i gatene vil pågå suksessivt over ca ett og et halvt år, og en regner derfor med endelig ferdigstilling av alle 4 mobilpunktene i løpet av 2019. De første to mobilpunktene kan være klare høsten 2018 (Tollbodallmenningen og Sydneshaugen).

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Prosjektet følger framdriften for Graveklubbens to entrepriser på Nordnes (Strandgaten) og Dragefjellet (Sydneshaugen).

Februar - juni 2018: Prosjektering av løsninger (m/Asplan Viak), Innsamling av data, målinger og undersøkelser som er nødvendige for å etablere nåsituasjon.

Mars 2018 - mai 2019: Prosjektoppfølgning av entreprenør for detaljutforming av installasjoner, oppfølging av innkjøp, videre finansiering, dialog med befolkningen og bildelingsaktører, osv. Følge opp montering og oppkobling. Ansvar: Bymiljøetaten - Sykkel og mobilitetskontoret i samarbeid med Graveklubbkoordinator.

Ca oktober 2019 og oppfølging etter ett og to år: Undersøkelser av effekten av tiltakene i samarbeid med forskningsaktør. Bergen kommune har innledet et samarbeid med UiB Spacelab om slike mobilitetsundersøkelser, og har gjennomført en slik i Loddefjord-området.

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Tiltakene er bare delvis finansiert på det nåværende tidspunktet, slik at prosjektering og grunnarbeid kan starte. Ekstern økonomisk støtte er helt avgjørende for å få på plass en infrastruktur som møter behovene

i dette området.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Prosjektering (Asplan Viak), adm utgifter Graveklubben	300 000
Graving, dekker, infrastruktur i bakken	1 000 000
Tilkobling BKK Nett	24 000
Sykkelhangarer, 8 stk	620 000
Åpen sykkelparkering med tak	250 000
Ladepunkter, inntil 40 stk	1 200 000
Skilting og merking	200 000
Informasjonsarbeid	76 000
Prosjektledelse BME (egeninnsats) 500 timer x 500 kr	250 000
Total sum	3 920 000

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	3 920 000
- Andre offentlige tilskudd	760 000
- Annen finansiering	0
- Egne midler	1 200 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	1 960 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

Innkjøp og montering av utstyr oppå bakken kan reduseres / utsettes. Prosjektering og alt under bakken, samt dekker og fundamentering må tas i denne omgangen.

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Ja

Oppgi type midler, beløp og vilkår:

Bidrag fra Interreg-prosjektet Share North, fordeles på flere tiltak - til dette beregner en å bruke om lag kr 760 000. Egne kommunale midler består av egeninnsats, midler avsatt til gjennomføring av Grønn strategi

og noe midler fra boligsonefondet (ikke endelig avklart).

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

Ingen vedlegg

Merknad:

Ingen merknad

[sign] Lars Ove Kvalbein for Bergen kommune - Bymiljøetaten

Lvert 15.02.2018